

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Chemia analityczna		13.3.0870	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Dydaktyki Chemii			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Waldemar Nowicki; prof. UG, dr hab. Alicja Boryło			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		7	
Wykład, Ćw. audytoryjne, Ćw. laboratoryjne		90 godzin zajęć na uczelni (15 godz. wykładu, 30 godz. ćwiczeń audytoryjnych oraz 45 godz. ćwiczeń laboratoryjnych)	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin pracy w domu – przygotowanie do ćwiczeń	
zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin konsultacji	
Liczba godzin		20 godzin przygotowanie do egzaminu	
Wykład: 15 godz., Ćw. laboratoryjne: 45 godz., Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2020/2021 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Dyskusja - Rozwiązywanie zadań - Wykonywanie doświadczeń - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Egzamin 	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin ustny - laboratorium - pozytywna ocena z kolokwium wejściowych obejmujących tematykę wykonywanych eksperymentów w ramach ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie części doświadczalnej objętej programem zajęć oraz opracowanie wyników uzyskanych w trakcie ćwiczeń - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - kolokwium 	
		Podstawowe kryteria oceny	

pozytywna ocena z egzaminu pisemnego składającego się z 30-40 pytań otwartych obejmujących zagadnienia wymienione w treściach programowych wykładu oraz wybranych typów zadań z ćwiczeń audytoryjnych, egzamin ustny – uzupełnienie egzaminu pisemnego, ale tylko dla tych studentów, którzy uzyskali z egzaminu pisemnego 30-50% punktów możliwych do otrzymania, audytoryjne - wykazanie się umiejętnością rozwiązywania zadań chemicznych – kolokwium (1) z zakresu stechiometrii, stężeń roztworów, równowag jonowych w roztworach (pH, roztwory buforowe, iloczyn rozpuszczalności, połączenia kompleksowe) oraz (2) interpretacji i analizy wyników miareczkowań analitycznych, laboratorium - pozytywna ocena z kolokwium wejściowych obejmujących tematykę wykonywanych ośmiu eksperymentów w ramach ćwiczeń laboratoryjnych, wykonanie części doświadczalnej objętej programem zajęć oraz opracowanie wyników uzyskanych w trakcie ćwiczeń

Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia**Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi****A. Wymagania formalne**

wprowadzenie do chemii, chemia ogólna i nieorganiczna

B. Wymagania wstępne

wprowadzenie do chemii, chemia ogólna i nieorganiczna

Cele kształcenia

zapoznanie studentów z wszystkimi zagadnieniami wymienionymi w treściach programowych wykładu, wprowadzenie studentów w podstawy obliczeń chemicznych z zakresu chemii analitycznej, wyrobienie umiejętności samodzielnego eksperymentowania i rozwiązywania problemów podczas prowadzenia eksperymentu chemicznego (analiza jakościowa i ilościowa)

Treści programowe

- A. Problematyka wykładu: roztwory mianowane i niemianowane. Wybrane metody analizy związków nieorganicznych: podstawy analizy jakościowej i ilościowej, alkacymetria, nadmanganometria, chromianometria, jodometria, miareczkowanie kompleksometryczne oraz analiza wagowa. Zateżanie analitu oraz mineralizacja próbek środowiskowych. Statystyczne opracowanie wyników analitycznych: precyzja, dokładność, ślepa próbka, regresja liniowa, błędy i ich przenoszenie, wykrywanie błędów grubych.
- B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych: podstawowe typy zadań obliczeniowych dotyczących stężeń oraz reakcji chemicznych ze szczególnym uwzględnieniem równowag w roztworach, reakcji utleniania-redukcji, sposoby bilansowania równań reakcji chemicznych, podstawy obliczeń chemicznych z zakresu alkacymetrii, redoksymetrii i kompleksometrii.
- C. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych: podstawy pracy laboratoryjnej, wykonanie siedmiu ćwiczeń/doświadczeń (analiz) tematycznie związanych z wyżej przedstawionym programem wykładów.

Wykaz literatury

- A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
 J. Minczewski i Z. Marczenko – Chemia analityczna, PWN, Warszawa, 2009
 T. Lipiec, Z. Szmal – Chemia analityczna z uwzględnieniem półmikroanalizy jakościowej, PZWL, Warszawa
 L.F. Hamilton, S.G. Simpson, D.W. Ellis – Obliczenia w chemii analitycznej, WNT, Warszawa 1973,
 Ćwiczenia rachunkowe z chemii analitycznej pod redakcją Z. Galusa, PWN, Warszawa 2009,
 M. Wesołowski, K. Szefer, D. Zimna – Zbiór zadań z chemii analitycznej, Warszawa 2002.
 A. Cygański, B. Ptaszyński, J. Krystek – Obliczenia w chemii analitycznej, WNT, Warszawa 2000

Kierunkowe efekty kształcenia

K_W01: ma ogólną wiedzę w zakresie podstawowych koncepcji oraz zasad fizyki i chemii, omawia podstawowe pojęcia z zakresu matematyki, fizyki, chemii rozumie ich historyczny rozwój i znaczenie dla poznania współczesnego świata

K_W02: rozumie rolę eksperymentu fizycznego i chemicznego, matematycznych modeli teoretycznych przybliżających rzeczywistość, oraz symulacji komputerowych w metodologii badań naukowych; ma świadomość ograniczeń technologicznych, aparaturowych i metodologicznych w badaniach naukowych

K_W03: wie, jak zaplanować i wykonać prosty eksperyment fizyczny lub chemiczny oraz przeanalizować

Wiedza

rozumie różne sposoby wyrażania stężeń roztworów chemicznych, identyfikuje jakościowo kationy należące do grup od I do III grupy kationów oraz wybraną grupę anionów, zna i rozumie reakcje chemiczne prowadzące do identyfikacji pierwiastków chemicznych w roztworze, rozumie i potrafi odpowiednio wykorzystać równowagi zachodzące w roztworach różnych mieszanin, rozumie pojęcie stopnia utlenienia określonych pierwiastków chemicznych biorących udział w reakcjach utleniania i redukcji, potrafi opisać przebieg miareczkowania alkacymetrycznego, redoksometrycznego, strąceniowego i kompleksometrycznego oraz dobrać odpowiednie wskaźniki dla tych oznaczeń, potrafi opisać i wykonać analizę wagową,

<p>otrzymane wyniki; zna elementy teorii niepewności pomiarowych w zastosowaniu do eksperymentów; zna jednostki podstawowe układu SI oraz jego najważniejsze jednostki pochodne; zna inne układy jednostek miar</p> <p>K_W08: wykazuje się znajomością podstawowych metod obliczeniowych do rozwiązywania problemów z zakresu chemii, fizyki i matematyki</p> <p>K_U01: potrafi sformułować podstawowe prawa fizyki i chemii używając formalizmu matematycznego</p> <p>K_U03: potrafi wykorzystać formalizm fizyki i chemii do opisu zjawisk w mikroświecie</p>	<p>stosuje podstawowe prawa i pojęcia z chemii analitycznej, zna podstawowe techniki obliczeniowe stosowane w chemii analitycznej</p> <p>Umiejętności</p> <p>w sposób zrozumiały zarówno w mowie jak i w piśmie przedstawia poprawne rozumowanie z chemii analitycznej, posiada umiejętność korzystania z tablic chemicznych, potrafi wykrywać w roztworach kationy należące do grup I-III, także wybrane aniony, rozpoznaje podstawowy sprzęt stosowany w chemii analitycznej i potrafi odpowiednio wykorzystać go do przeprowadzania eksperymentów chemicznych, posiada umiejętność przygotowania mianowanych roztworów związków chemicznych, rozumie problem kalibracji naczyń laboratoryjnych i potrafi ją przeprowadzić, posiada umiejętności ważenia na wagach: technicznej i analitycznej, potrafi wykonać analizę miareczkową: alkacymetryczną, strąceniową, kompleksometryczną i redoksymetryczną, bilansuje równania reakcji chemicznych, stosuje podstawowe wzory ze stechiometrii i stężeń roztworów do obliczeń chemicznych, analizuje i rozwiązuje zadania chemiczne z zakresu chemii analitycznej, potrafi wybrać i odpowiednio zastosować sposób rozwiązania zadań z chemii analitycznej, przewiduje, weryfikuje i potrafi odpowiednio krytycznie ocenić rezultaty przeprowadzanych eksperymentów, potrafi statystycznie opracowywać wyniki analityczne i poddawać je krytycznej ocenie</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>rozumie potrzebę dalszego kształcenia się w zakresie chemii analitycznej, rozumie znaczenie chemii analitycznej dla innych nauk przyrodniczych oraz ochrony środowiska, wykazuje kreatywność w pracy samodzielnej i zespołowej, potrafi odpowiednio przygotować miejsce w laboratorium do prac analitycznych, zachowuje ostrożność w obchodzeniu się z substancjami chemicznymi, potrafi przewidzieć i odpowiednio zaplanować konieczne środki ochrony osobistej, rozumie potrzebę korzystania z kart charakterystyki substancji niebezpiecznych.</p>
<p>Kontakt</p> <p>waldemar.nowicki@ug.edu.pl</p>	